

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Οικολογία -Παγκόσμια και Τοπική κληρονομιά

Φύλαξε το μην πετάς, ανακύκλωσε με μας!

Δρ. Σοφία Δ. Χατζηγεωργιάδου

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Το παρόν πρόγραμμα ανήκει στη θεματική «Περιβάλλον και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη» (ΙΕΠ, 2014). Αφορμή για το σχεδιασμό του προγράμματος αποτέλεσε η ανάγκη διαμόρφωσης κατάλληλων στάσεων και δεξιοτήτων στα παιδιά μικρής ηλικίας, σχετικά με σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα. Οι σύγχρονες κοινωνίες, των οποίων κύρια πρακτική αποτελεί η υπερκατανάλωση αγαθών καταφεύγουν αναπόφευκτα σε κατασπατάληση φυσικών πόρων και ενέργειας, καθώς και στην παραγωγή τεράστιου όγκου απορριμμάτων (Ηλιοπούλου, 2016).

Είναι σαφές ότι εάν οι σύγχρονες κοινωνίες επιδιώκουν μία βιώσιμη μελλοντική πορεία, είναι απαραίτητο να οργανώσουν την ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων τους με έμφαση στη μείωση της παραγωγής των προϊόντων και την ανακύκλωσή τους. Επομένως, η αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών και η ανάληψη δράσης είναι προαπαιτήση για τους μελλοντικούς πολίτες ολόκληρου του πλανήτη.

Τί είναι όμως τα απορρίμματα; «...δεν είναι τίποτε άλλο από υλικά ή αντικείμενα που βρίσκονται σε στερεή ή ημιστερεήκαι, τα οποία ο άνθρωπος θεωρεί άχρηστα, δηλαδή ότι δεν έχουν απολύτως καμία χρησιμότητα και αξία. Άρα πρόκειται για υλικά που επιθυμεί να απομακρυνθούν από κοντά του, καθώς είτε του καταλαμβάνουν το χώρο, είτε του προσβάλλουν την αισθητική ή ακόμα φαίνεται να αποτελούν κίνδυνο για την υγεία του.» (Γαβριλάκης, 2000, σελ. 5).

Η βασικότερη πρακτική μείωσης των απορριμμάτων στην Ελλάδα είναι η ανακύκλωση και αποτελεί τη σημαντικότερη πτυχή διαχείρισής τους (Ηλιοπούλου, 2016). Η ευαισθητοποίηση στα περιβαλλοντικά προβλήματα, η παρουσίαση φιλοπεριβαλλοντικών στάσεων, καθώς και η οργάνωση σχετικών δράσεων είναι σημαντικό να ξεκινούν από πολύ μικρή ηλικία, ώστε να λειτουργούν παρεμβατικά στη διαμόρφωση φιλικών προς το περιβάλλον αξιών, στάσεων και συμπεριφορών (Mackey, 2012). Σύμφωνα με έρευνες, η περιβαλλοντική εκπαίδευση που εστιάζει σε βιωματικές και ενεργητικές στρατηγικές, με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως η επίλυση προβλημάτων, η οργανωτική ικανότητα για την ανάληψη δράσης είναι πιθανότερο να προετοιμάσει επαρκέστερα παιδιά και άρα, πολίτες, ώστε να αποτελέσουν σημαντικούς παράγοντες αλλαγής προς ένα βιώσιμο μέλλον (Ardoi et al., 2013).

Βασικός σκοπός του προγράμματος είναι να γίνει κατανοητό από τους/τις μαθητές/τριες ότι τα απορρίμματα είναι αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας και η διαχείρισή τους αποτελεί σημαντικότερη ευθύνη όλων, μικρών και μεγάλων. Οι επιμέρους στόχοι αφορούν στη διαμόρφωση συμπεριφορών και στρατηγικών: (α) ελέγχου της ανεξέλεγκτης ρίψης απορριμμάτων, (β) ορθολογικής διαχείρισής τους (συλλογή και αποκομιδή) και (γ) ανακύκλωσης. Ακολουθώντας τις φάσεις της διερευνητικής μάθησης (Kotsari & Smyrniotou, 2017), αξιοποιώντας τις ρουτίνες σκέψης στη ροή των μαθησιακών δραστηριοτήτων, τις δυνατότητες που παρέχει η ψηφιακή μάθηση και στοιχεία διαφοροποιημένης διδασκαλίας και

περιγραφικής αξιολόγησης, οι μαθητές/τριες εμπλέκονται ενεργά στην οικοδόμηση της γνώσης και αποκτούν δεξιότητες μάθησης, νου, δεξιότητες κοινωνικής ζωής και ενσυναίσθησης, καθώς και δεξιότητες τεχνολογίας.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Ardoin, N. M., Clark, C., & Kelsey, E. (2013). An exploration of future trends in environmental education research. *Environmental Education Research*, 19(4), 499-520.

Γαβριλάκης, Κ. (2000). *Απορρίμματα: προβλήματα και η αντιμετώπισή τους [Οδηγός εκπαιδευτικών]*. ΥΠΕΠΘ: Αθήνα.

Ηλιοπούλου, Ι. (2016). Αντιλήψεις παιδιών προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας για την ανακύκλωση: έρευνα σε παιδιά του Βόλου. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 5(1), 148-164. doi:<https://doi.org/10.12681/hjre.10677>

ΙΕΠ (2014). *Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών»*.

Fien, J. (2004). Education for Sustainability. In R. Gilbert (Ed.), *Studying Society and Environment. A Guide for Teachers*, (pp.184–200). South Melbourne: Thomson.

Mackey, G. (2012). To Know, to Decide, to Act: The Young Child's Right to Participate in Action for the Environment. *Environmental Education Research*, 18 (4), 473–484.

Kotsari K., Smyrniou, Z. (2017). Inquiry based Learning and Meaning Generation through modelling on geometrical optics in a constructionist environment. *European Journal of Science and Mathematics Education* 5 (1), 14-27

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Οι προαπαιτούμενες γνώσεις των παιδιών αφορούν: (α) στις εμπειρίες και βιώματα σε σχέση με τη διαχείριση των απορριμμάτων μέσα από τις προσλαμβάνουσες που έχουν από το οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον και (β) στη δεξιότητα «σύρε και άσε» για τη χρήση ψηφιακών εργαλείων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:2021-2022
Θεματική	2. Φροντίζω το περιβάλλον	Υποθεματική	Οικολογία - Παγκόσμια και Τοπική κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Πρωτοβάθμια/Νηπιαγωγείο		
Τίτλος	Φύλαξε το μην πετάς, ανακύκλωσε με μας!		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες μάθησης του 21ου αιώνα Δεξιότητες ζωής Δεξιότητες του νου Δεξιότητες τεχνολογίας		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Διαχείριση απορριμμάτων, ανακύκλωση		